

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Філософський факультет
Кафедра історії філософії**

**Статистичний аналіз «г'юмівських студій» у вітчизняних
наукових виданнях з філософії**

**Statistical analysis of Hume studies in domestic scientific
journals in philosophy**

Кваліфікаційна робота за освітньо-науковою програмою «Філософія»

за спеціальністю 033 Філософія

на здобуття освітнього ступеню магістра філософії

Студент-виконавець:

Болтівець Андрій Сергійович

II курс, ОС – магістр, денна форма навчання

Науковий керівник:

Бугров Володимир Анатолійович
кандидат філософських наук, професор

Допущено до захисту:
на засіданні кафедри історії філософії
протокол № _____ від _____ 2022 р.

Зав. кафедри історії філософії,
доктор філософських наук, доцент
Кононенко Тарас Петрович _____

Київ-2022

Зміст

Вступ.....	3
Розділ 1. Методологія та загальний аналіз джерельної бази дослідження.....	6
1.1 Методологія дослідження.....	6
1.2 Загальний опис-довідник джерельної бази.....	8
Розділ 2. Аналіз наукових матеріалів, присвячених спадку Девіда Г'юма.....	24
Висновки.....	29
Список використаних джерел.....	32
Додаток 1.....	37
Додаток 2.....	51
Додаток 3.....	59
Додаток 4.....	60

Вступ

Актуальність дослідження: Девід Г'юм (7 травня 1711 – 25 серпня 1776) є ледь не найяскравішою зіркою в сузір'ї філософів епохи Просвітництва. Вплив на економічну й моральну думку родоначальника політекономії Адама Сміта, розбудження Іммануїла Канта від його “догматичного сну”, надихання Альберта Айнштейна на формулювання його спеціальної теорії відносності – все це, та багато чого іншого з досягнень Д. Г'юма, цілком виправдовує активну зацікавленість дослідників у спадщині шотландського мислителя.

Однак, невід'ємним пунктом дійсно структурованого і повноцінно наукового підходу до вивчення спадщини Девіда Г'юма (як, власне, і будь-кого іншого) є необхідність в орієнтації у вже наявних дослідженнях. Інакше ризику нескінченного тупцювання на місці не уникнути.

Відтак доцільною виглядає спроба фактично-емпіричного аналізу досліджень спадщини Девіда Г'юма. Оскільки охопити усі такі дослідження в межах даної роботи не видається можливим, увагу буде зосереджено на архіві спеціалізованого періодичного видання – журналу «Вісник...Філософія» – однієї з провідних в галузі філософії науково-дослідницької інституції України – Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

У часи все активнішого покладання освітнього процесу на дистанційний режим дане дослідження набуває ще більшої актуальності у зв'язку із залученням у ньому цифрових технологій (оскільки мова йде про дослідження саме оцифрованого архіву, доступного кожному, хто має вихід в мережу інтернет, та про представлення результатів у вигляді таблиць).

Об’єкт дослідження: інтернет архів видання журналу «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія» (станом на 1.05.2022).

Предмет дослідження: наукові матеріали інтернет архіву видання «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія», присвячені спадку Новочасних британських емпірицистів загалом та спадку Девіда Г’юма зокрема.

Мета дослідження: проведення статистичного аналізу досліджень, присвячених творчому спадку Девіда Г’юма в межах інтернет архіву журналу «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія».

Відповідно до мети дослідження було поставлено наступні **завдання:**

- Розробити відповідну меті роботи методологію статистично-аналітичного дослідження інтернет-архіву журнального видання;
- Згідно заданої методології провести загальний статистичний аналіз інтернет-архіву видання «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія»;
- Згідно заданої методології провести окремий аналіз кожного наукового матеріалу, присвяченого дослідженню спадку Девіда Г’юма, що є наявним в інтернет-архіві видання «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія».

Структура роботи: робота складається із вступу, двох розділів, один з яких має два підрозділи, висновків, списку використаних джерел, що включає 40 найменувань, та 4 додатків. Загальний обсяг роботи – 60 сторінок.

Список використаних джерел: головним чином відсилає до тих томів «Вісника...», де він отримував нову назву, або, де видання очолював новий відповідальний редактор [2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15], та до тих томів, де наявні дослідження спадку Новочасних британських емпірицистів [1, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40]. Список також містить посилання на сайт факультету філософії КНУ ім. Т.Шевченка з науковими виданнями факультету [37], посилання на «Архіви» «Вісника Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія» [3], де можна віднайти основну джерельну базу дослідження, та посилання на «Історію журналу» «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія» [4].

Розділ 1. Методологія та загальний аналіз джерельної бази дослідження.

1.1 Методологія дослідження

Виходячи з мети дослідження, першим кроком у дослідженні був пошук та загальне опрацювання джерельної бази.

Першим посиланням, що пропонувалося за пошуковим запитом «Наукові видання філософського факультету КНУ ім. Т.Г. Шевченка» в пошуковику «Google» було посилання на сторінку офіційного сайту філософського факультету університету присвячену науковим виданням [37]. На цій останній сторінці містилося гіперпосилання на сайт присвячений, власне, виданню «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія» [Далі – «Вісник...»]. Головна сторінка сайту «Вісника...» у своїй шапці пропонує перелік гіперпосилань на сторінки, присвячені різним тематикам, що стосуються видання (серед інших «Публікаційна етика», «Історія журналу», «Цілі та спеціалізація», «Подання», «Контакти» і т.д.). З головної сторінки сайту «Вісника...» також є можливість переходу на сторінку «Архіви» [3]. Головним чином, саме матеріали, викладені на сторінці «Архіви», складають собою джерельну базу дослідження.

Важливо наголосити, що це дослідження стосувалося саме тих томів «Вісника...», які були наявними на сторінці «Архіви» офіційного сайту видання, саме в момент виконання цього дослідження (тобто на момент 1

травня 2022 року). Ті видання «Вісника...», які, можливо, не увійшли в «Архіви» на момент виконання даного дослідження, або ті, котрі, можливо, будуть додані пізніше, до розгляду не бралися (і, відповідно, ті томи, які, можливо зникнуть з архіву в майбутньому, наявні у цьому дослідженні).

Опрацювання джерельної бази дослідження передбачало перегляд кожного окремого тому «Вісника...», наявного на вкладці «Архіви», та пошук у кожному окремому томі інформації за наступними, релевантними для мети дослідження, критеріями:

- Том, номер та рік видання;
- Назва серії видання;
- Головний (відповідальний) редактор видання;
- Зміст видання.

Зміст кожного тому, у свою чергу, також підлягав аналізу. Зокрема визначалося:

- Рубрикація, наявна у томі;
- Загальна кількість наукових матеріалів у томі;
- Кількість наукових матеріалів у кожній окремій рубриці тому;
- Наявність наукових матеріалів, присвячених Новочасним британським емпірицистам (конкретно Френсісу Бейкону, Томасу Гоббсу. Джону Локку, Джорджу Барклі та, особливо, Девіду Г'юму), назва цих наукових матеріалів, їх автори.
- Зміст кожного наукового матеріалу, присвяченого дослідженню спадщини Девіда Г'юма.

Термінологічна примітка: будь-який авторський матеріал, тему якого винесено у зміст тому, розцінювався нами як «науковий матеріал»; матеріали з трьох рубрик («наукові повідомлення», «запрошення до дискусії» та «Матеріали

міжнародної науково-практичної конференції “Філософія та історія філософії” (22-23 травня 2003 року, Київ)» з причини вирізняючого їх малого обсягу було вирішено позначати як «публікації», а матеріали з усіх інших рубрик, або без рубрики, розцінювалися нами як «статті».

Задля полегшення процесу аналізу та кращого сприйняття результатів аналізу, деякі моменти останнього також були оформлені у вигляді двох таблиць та двох графіків, які включено в додатки дослідження: додаток 1 – таблиця, яка містить загальний опис-довідник джерельної бази, додаток 2 – таблиця, яка містить коротку характеристику томів «Вісника...» з науковими матеріалами, присвяченими Новочасним британським емпірицистам, додаток 3 – графік, присвячений відображенню кількості наукових матеріалів про Новочасних британських емпірицистів у виданнях «Вісник...» по роках, а також додаток 4 – графік, присвячений відображенню кількості наукових матеріалів про Девіда Г'юма у виданнях «Вісника...» по роках.

З'ясувавши загальну методологію дослідження, перейдемо до загального аналізу його джерельної бази.

1.2 Загальний опис-довідник джерельної бази

В даному підрозділі змалюємо історію видання «Вісника...», надамо загальну характеристику (вказавши номер тому, рік видання, серію видання, головного редактора видання, рубрики та кількість статей присутніх у виданні) тим його томам, які наявні на інтернет сторінці «Архіви» з сайту присвяченого виданню, а також вкажемо, в якому томі, хто і що вивчав із спадку Новочасних британських емпірицистів.

Згідно з інформацією наявною на інтернет-сторінці присвяченій історії журналу «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія» знаємо, що «журнал був заснований у 1958 році як періодичне видання, яке покликане забезпечити своєчасне ознайомлення широкої наукової громадськості з результатами наукових досліджень у галузях історії та філософії, які проводяться вченими та викладачами Київського університету, а також інших університетів на той час радянської України» [4].

Перший час існування журналу (а саме час з 1958 до 1961 року) його друкували під назвою «Вісник Київського університету. Серія Історії та Філософії» [10]. Головним редактором в ці роки виступав доцент (у 1958 і 1959 роках), а згодом і професор (з 1960 року) О.А. Бородін. В ці роки:

Том 1, номеру 1, 1958 року, включав три рубрики та 14 статей («історія» (10 статей), «філософія» (3 статті) та «критика і бібліографія» (1 стаття)).

Том 1, номеру 2, 1959 року, рубрикації не мав, та містив 9 статей.

Том 2, номеру 2, 1959 року, рубрикації не мав, та містив 12 статей.

Том 1, номеру 3, 1960 року, включав дві рубрики та 9 статей («філософія» (5 статей) та «історія» (4 статті)).

Том 2, номеру 3, 1961 року, рубрикації не мав, та містив 10 статей.

З 1962 по 1966 роки журнал не друкувався. У 1967 році новий том вийшов під назвою «Вісник Київського університету. Серія філософії» [11]. Така назва зберігалася до 1976 року. В цей час обов'язки відповідального редактора виконували професор В.І. Шинкарук (1967 – 1968) [11], професор В.К. Танчер (1970 – 1972) [12] та професор П.С. Дишлевий (1973 – 1977) [13]. В ці роки:

Том 1, 1967 року, рубрикації не мав, та містив 12 статей.

Том 2, 1968 року, рубрикації не мав, та містив 13 статей.

Том 3, 1970 року, рубрикації не мав, та містив 15 статей.

Том 4, 1970 року, включав одну рубрику та 20 статей (без рубрики (15 статей) та «Наукове життя філософського факультету (огляди наукових конференцій)» (5 статей)).

Том 5, 1971 року, рубрикації не мав, та містив 15 статей.

Том 6, 1972 року, рубрикації не мав, та містив 14 статей.

Том 7, 1973 року, рубрикації не мав, та містив 15 статей.

Том 8, 1976 року, рубрикації не мав, та містив 13 статей.

Том 9, 1977 року, називався «Вісник Київського університету. Філософія», рубрикації не мав, та містив 16 статей.

У 1978 році назва знову змінилася: «Вісник Київського університету. Питання філософських наук» [7]. Така назва зберігалася до 1990 року. В цей період головними редакторами були професор О.Я. Лисенко (1978) [7] та доктор філософських наук, професор І.Ф. Надольний (1979 – 1989) [8]. В цей же період почав займати позицію головного редактора доктор філософських наук, професор М.Ф. Тарасенко (1990 – 1995) [9]. В ці роки:

Том 10, 1978 року, рубрикації не мав, та містив 14 статей.

Том 11, 1979 року, рубрикації не мав, та містив 16 статей. Відмічаємо статтю присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Критика індуктивістського трактування загальних висновків у логіці Бекона-Мілля» (І.С. Семенов) [35].

Том 12, 1980 року, рубрикації не мав, та містив 17 статей.

Том 13, 1981 року, рубрикації не мав, та містив 18 статей.

Том 14, 1982 року, рубрикації не мав, та містив 19 статей.

Том 15, 1983 року, рубрикації не мав, та містив 15 статей.

Том 16, 1984 року, рубрикації не мав, та містив 19 статей.

Том 17, 1985 року, рубрикації не мав, та містив 23 статті.

Том 18, 1986 року, рубрикації не мав, та містив 21 статтю.

Том 19, 1987 року, рубрикації не мав, та містив 20 статей.

Том 20, 1988 року, рубрикації не мав, та містив 18 статей. Відмічаємо статтю присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Традиції і новаторство у вченні Ф. Бекона про досвід» (А.І. Савченко, А.І. Трубенко) [33].

Том 21, 1989 року, рубрикації не мав, та містив 19 статей.

Том 22, 1990 року, рубрикації не мав, та містив 16 статей.

У 1991 році журнал публікувався під назвою: «Вісник Київського університету. Суспільно-політичні науки» [14]. Головним редактором в цей період, як зазначено вище, був доктор філософських наук, професор М.Ф. Тарасенко. В цей рік:

Том 1, 1991 року, включав чотири рубрики та 19 статей (без рубрики (1 стаття), «філософія» (3 статті), «економіка» (3 статті), «право» (5 статей) та «міжнародні відносини і міжнародне право» (7 статей)).

Том 2, 1991 року, включав п'ять рубрик та 20 статей («філософія» (5 статей), «економіка» (2 статті), «право» (10 статей), «міжнародне право» (2 статті) та «міжнародні політичні відносини» (1 стаття)).

Том 3, 1991 року, включав три рубрики та 20 статей («філософія» (5 статей), «економіка» (1 стаття) та «право» (14 статей)).

У 1993 та 1994 роках журнал публікувався під назвою: «Вісник Київського університету. Філософія. Політологія. Соціологія. Психологія» [15].

Головним редактором був доктор філософських наук, професор М.Ф. Тарасенко. В ці роки:

Безномерний том, 1993 року, рубрикації не мав, та містив 22 статті.

Безномерний том, 1994 року, рубрикації не мав, та містив 21 статтю. Відмічаємо статтю присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Єдність традиційного і новаторського як нове розуміння історизму в творчості Френсіса Бекона» (А.І. Трубенко) [36].

У 1995 році журнал змінив назву на «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія» [5]. Під такою назвою друкувався до 2016 року. Головним редактором першого з томів (він же том 23, 1995 року) виданих під цією назвою був доктор філософських наук, професор М.Ф. Тарасенко. Надалі (тобто з тому 24, 1995 року) посаду головного редактора обіймав і обіймає поточний головний редактор журналу доктор філософських наук, професор, (з 2006 року) член-кореспондент НАН України, (з 2012 року) академік НАН України – Анатолій Євгенович Конверський [6]. В ці роки:

Том 23, 1995 року, рубрикації не мав, та містив 22 статті. Відмічаємо дві статті присвячені Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Дж. Локк про соціальні та економічні основи громадянського суспільства» (О.В. Абрамян) [1] та «Сенсуалістична “теорія зору” Дж. Берклі» (В.Г. Семенов) [34].

Том 24, 1995 року, рубрикації не мав, та містив 22 статті.

Том 25, 1996 року, рубрикації не мав, та містив 27 статей.

Том 30, 1999 року, включав три рубрики та 45 наукових матеріалів («філософія» (16 статей), «політологія» (4 статті) та «наукові повідомлення» (25 публікацій)).

Том 34, 2001 року, включав дві рубрики та 15 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (4 статті)).

Том 35, 2001 року, включав дві рубрики та 17 статей («філософія» (12 статей), та «політологія» (5 статей)).

Том 36, 2001 року, включав три рубрики та 56 наукових матеріалів («філософія» (4 статті), «політологія» (4 статті) та «наукові повідомлення» (48 публікацій)). Відмічаємо дві публікації присвячені Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Перспективи дослідження людської природи у філософії Д. Юма» (М.С. Кириченко) [22] та «Витоки ідеї соціально-правової держави у філософії Дж. Локка» (М.М. Якоб) [38].

Том 37, 2001 року, включав три рубрики та 65 наукових матеріалів («філософія» (2 статті), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (60 публікацій)).

Том 38, 2002 року, включав дві рубрики та 17 статей («філософія» (14 статей) та «політологія» (3 статті)).

Том 39, 2002 року, включав дві рубрики та 17 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (6 статей)).

Том 40, 2002 року, включав дві рубрики та 18 статей («філософія» (16 статей) та «політологія» (2 статті)). Відмічаємо статтю присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Історико-філософська ретроспектива проблеми людської природи в філософії Д. Юма» (М.С. Кириченко) [19].

Том 41, 2002 року, включав дві рубрики та 12 статей («філософія» (8 статей) та «політологія» (4 статті)).

Том 42, 2002 року, включав три рубрики та 46 наукових матеріалів («філософія» (7 статей), «політологія» (2 статті) та «наукові повідомлення» (37

публікацій)). Відмічаємо дві публікації присвячені Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Морально-гуманістичні параметри свободи людини у філософії Юма» (М.С. Кириченко) [21] та «Историко-философские взгляды Давида Юма» (Е.С. Красюк) [25].

Том 43, 2002 року, включав три рубрики та 43 наукових матеріали («філософія» (6 статей), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (34 публікації)). Відмічаємо дві публікації присвячені Новочасним британським емпірицистам, а саме: «“Локк – Лейбниц” конституювання можливих світів філософського діалогу» (Д.Є. Прокопов) [31] та «Параметри ідеї соціально-правової держави: версія Гоббса й Локка» (М.М. Якоб) [40].

Том 44, 2002 року, включав три рубрики та 36 наукових матеріалів («філософія» (4 статті), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (29 публікацій)). Відмічаємо статтю присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Демократичні ідеї у творчості Т. Гоббса та їх значення для трансформаційного суспільства (методологічний аспект)» (М.М. Якоб) [39].

Том 45 2002 року, включав три рубрики та 53 наукових матеріали («філософія» (1 стаття), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (49 публікацій)).

Том 46, 2002 року, включав дві рубрики та 12 статей («філософія» (4 статті) та «політологія» (8 статей)).

Том 47, 2002 року, включав дві рубрики та 14 статей («філософія» (1 стаття) та «Матеріали наукової конференції, присвяченої праці Ю. Бачинського “Україна Irredenta”» (13 статей)).

Том 56, 2003 року, включав дві рубрики та 57 наукових матеріалів («філософія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (54 публікації)).

Том 57, 2003 року, включав три рубрики та 35 наукових матеріалів («філософія» (3 статті), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (29 публікацій)). Відмічаємо публікацію присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Проблема раціональності та ірраціональності у соціально філософських концепціях Т. Гоббса та Ж.-Ж. Руссо» (С.А. Корсунський) [24].

Том 59, 2003 року, включав дві рубрики та 15 статей («філософія» (10 статей) та «політологія» (5 статей)).

Том 60, 2003 року, включав дві рубрики та 16 статей («філософія» (12 статей) та «політологія» (4 статті)).

Том 61, 2003 року, включав дві рубрики та 16 статей («філософія» (8 статей) та «політологія» (8 статей)).

Том 66, 2004 року, включав три рубрики та 73 наукових матеріали («філософія» (1 стаття), «політологія» (1 стаття) та «Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Філософія та історія філософії” (22-23 травня 2003 року, Київ)» (71 публікація)). Відмічаємо публікацію присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Деякі аспекти теоретичного осягнення проблеми людської природи від античності до Д. Юма» (М.С. Кириченко) [18].

Том 67, 2004 року, включав три рубрики та 59 наукових матеріалів («Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Філософія та історія філософії” (22-23 травня 2003 року, Київ)» (56 публікацій), «філософія» (2 статті) та «політологія» (1 стаття)).

Том 68, 2004 року, включав дві рубрики та 17 статей («філософія» (12 статей) та «політологія» (5 статей)).

Том 69, 2004 року, включав дві рубрики та 13 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (2 статі)).

Том 70, 2005 року, включав дві рубрики та 14 статей («філософія» (12 статей) та «політологія» (2 статті)).

Том 71, 2005 року, включав дві рубрики та 14 статей («філософія» (9 статей) та «політологія» (5 статей)).

Том 72, 2005 року, включав дві рубрики та 13 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (2 статті)).

Том 73, 2005 року, включав три рубрики та 24 статті («В.П. Петров (Домонтович, Бер) – видатний мислитель, письменник, учений» (18 статей), «філософія» (3 статті) та «політологія» (3 статті)).

Том 74, 2005 року, включав три рубрики та 18 статей («В.П. Петров (Домонтович, Бер) – видатний мислитель, письменник, учений» (5 статей), «філософія» (9 статей) та «політологія» (4 статті)).

Том 75, 2005 року, включав дві рубрики та 14 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (4 статті)).

Том 76, 2006 року, включав дві рубрики та 18 статей («філософія» (10 статей) та «політологія» (8 статей)).

Том 77, 2006 року, включав дві рубрики та 17 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (6 статей)). Відмічаємо статтю присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Аналіз причин виникнення хиби в розумі та науці у “Трактаті про принципи людського знання” Дж. Берклі» (Д.Є. Прокопов) [30].

Том 78, 2006 року, включав дві рубрики та 17 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (6 статей)).

Том 79, 2006 року, включав дві рубрики та 16 статей («філософія» (9 статей) та «політологія» (7 статей)).

Том 80, 2006 року, включав одну рубрику («Філософія Г. Шпета та сучасність»), куди увійшло 17 статей. Відмічаємо дві статті присвячені Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Проблема причинності у Д. Юма і феномен “специфічної форми каузальності”» (Д.Є. Прокопов) [32] та «Про одне з двох основних джерел роботи Г.Г. Шпета “Проблема причинності у Г’юма та Канта”» (М.С. Кириченко) [23].

Том 81, 2006 року, включав чотири рубрики та 17 наукових матеріалів («філософія» (10 статей), «політологія» (4 статті), «наукові повідомлення» (2 публікації) та «запрошуємо до дискусії» (1 публікація)).

Том 82, 2006 року, включав дві рубрики та 18 статей («філософія» (14 статей) та «політологія» (4 статті)).

Том 83, 2006 року, включав дві рубрики та 16 статей («філософія» (12 статей) та «політологія» (4 статті)).

Том 87, 2007 року, включав дві рубрики та 20 статей («філософія» (13 статей) та «політологія» (7 статей)).

Том 88, 2007 року, включав дві рубрики та 18 статей («філософія» (12 статей) та «політологія» (6 статей)).

Том 89, 2008 року, включав дві рубрики та 19 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (8 статей)).

Том 90, 2008 року, включав дві рубрики та 19 статей («філософія» (12 статей) та «політологія» (7 статей)).

Том 91, 2009 року, включав дві рубрики та 20 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (9 статей)).

Том 92, 2009 року, включав дві рубрики та 19 статей («філософія» (16 статей) та «політологія» (3 статті)).

Том 93, 2009 року, включав дві рубрики та 22 статті («філософія» (13 статей) та «політологія» (9 статті)).

Том 97, 2010 року, включав дві рубрики та 14 статей («філософія» (9 статей) та «політологія» (5 статей)).

Том 98, 2010 року, включав дві рубрики та 17 статей («філософія» (12 статей) та «політологія» (5 статей)).

Том 99, 2010 року, включав дві рубрики та 16 статей («філософія» (10 статей) та «політологія» (6 статей)).

Том 100, 2010 року, включав дві рубрики та 16 статей («філософія» (12 статей) та «політологія» (4 статті)).

Том 101, 2011 року, включав чотири рубрики та 14 статей («історія філософії» (2 статті), «онтологія, епістемологія, логіка» (4 статті), «культурологія та філософська антропологія» (3 статті) та «політичні науки» (5 статей)).

Том 102, 2011 року, включав чотири рубрики та 15 статей («історія філософії» (4 статті), «соціальна філософія» (3 статті), «політичні науки» (5 статей) та «філософія релігії та релігієзнавство» (3 статті)).

Том 103, 2011 року, включав п'ять рубрик та 14 статей («історія філософії» (2 статті), «онтологія, епістемологія, логіка» (2 статті), «соціальна філософія і філософія історії» (2 статті), «політичні науки» (5 статей) та «філософія релігії та релігієзнавство» (3 статті)).

Том 104, 2011 року, включав п'ять рубрик та 12 статей («історія філософії» (2 статті), «онтологія, епістемологія, логіка» (2 статті), «соціальна

філософія» (2 статті), «етика, естетика» (1 стаття) та «політичні науки» (5 статей)).

Том 105, 2011 року, рубрикації не мав, та містив 36 статей. Відмічаємо дві статті присвячені Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Межі свободи наукового пізнання в філософії Ф. Бекона» (М.С. Кириченко) [20] та «Досвід сприйняття в гносеологічних вченнях Дж. Локка і Дж. Берклі» (Є. П. Петров) [26].

Том 106, 2012 року, включав дві рубрики та 28 статей («філософія» (19 статей) та «політологія» (9 статей)). Відмічаємо статтю присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Дифференціація сприйняття і умови можливості отримання істинного знання в філософії Дж. Берклі» (В.Г. Половніков) [28].

Том 107, 2012 року, включав дві рубрики та 19 статей («філософія» (12 статей) та «політологія» (7 статей)).

Том 108, 2012 року, включав дві рубрики та 20 статей («філософія» (14 статей) та «політологія» (6 статей)). Відмічаємо статтю присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Пізнання та розуміння як основоположні елементи філософських систем Дж. Локка та Д. Юма» (В.Г. Половніков) [29].

Том 109, 2012 року, включав дві рубрики та 21 стаття («філософія» (13 статей) та «політологія» (8 статей)).

Том 110, 2012 року, включав три рубрики та 22 наукових матеріали («філософія» (7 статей), «політологія» (5 статей) та «наукові повідомлення» (10 публікацій)).

Том 111, номер 1, 2013 року, включав дві рубрики та 11 статей («філософія» (7 статей) та «політологія» (4 статті)).

Том 112, номер 2, 2013 року, включав дві рубрики та 11 статей («філософія» (8 статей) та «політологія» (3 статті)).

Том 113, номер 3, 2013 року, включав три рубрики та 26 статей («До 150-річчя від дня народження В.І. Вернадського» (7 статей), «філософія» (14 статей) та «політологія» (5 статей)).

Том 114, номер 4, 2013 року, включав дві рубрики та 25 статей («філософія» (19 статей) та «політологія» (6 статей)).

Том 115, номер 1, 2014 року, включав три рубрики та 23 наукових матеріали («філософія» (15 статей), «політологія» (7 статей) та «наукові повідомлення» (1 публікація)).

Том 116, номер 2, 2014 року, включав три рубрики та 14 статей («філософія» (9 статей), «політологія» (4 статті) та «культурологія» (1 стаття)).

Том 117, номер 3, 2014 року, включав три рубрики та 11 наукових матеріалів («філософія» (7 статей), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (1 публікація)).

Том 118, номер 4, 2014 року, включав дві рубрики та 10 статей («філософія» (9 статей) та «політологія» (1 стаття)).

Том 119, номер 1, 2015 року, включав дві рубрики та 32 статті («філософія» (23 статті) та «політологія» (9 статей)).

Том 120, номер 1, 2016 року, включав дві рубрики та 16 статей («філософія» (13 статей) та «політологія» (3 статті)).

Том 121, номер 2, 2016 року, включав дві рубрики та 15 статей («філософія» (11 статей) та «політологія» (4 статті)). Відмічаємо дві статті присвячені Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Біля витоків

контроверзи раціоналізм-емпіризм: Р. Декарт vs Дж. Локк» (В.В. Загороднюк) [16] та «Концепт досвіду у філософії Дж. Локка» (Є. П. Петров) [27].

Том 122, номер 3, 2016 року, включав дві рубрики та 11 статей («філософія» (10 статей) та «політологія» (1 стаття)).

З 2017 року журнал змінює назву на: «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія» [2]. Під цією назвою публікується й досі. Головним редактором є доктор філософських наук, академік НАН України, професор Анатолій Конверський. Під такою назвою вже (на момент 1 травня 2022 року) вийшли:

Том 1, номер 1, 2017 року, включав дві рубрики та 9 наукових матеріалів («наукові статті» (8 статей) та «освіта і наука» (1 публікація)).

Том 2, номер 2, 2017 року, включав дві рубрики та 7 наукових матеріалів («наукові статті» (5 статей) та «наукові повідомлення» (2 публікації)).

Том 3, номер 3, 2018 року, включав три рубрики та 12 наукових матеріалів («наукові статті» (9 статей), «наукові повідомлення» (2 публікації) та «рецензії» (1 стаття)).

Том 4, номер 4, 2021 року, включав дві рубрики та 12 статей («філософія» (5 статей) та «філософсько-політичні дослідження» (7 статей)).

Том 2, номер 5, 2021 року, рубрикації не мав та включав 8 статей. Відмічаємо статтю присвячену Новочасним британським емпірицистам, а саме: «Республіка краснописьменства. Коментар до перекладів українською мовою термінів з праці Девіда Г'юма. «Про есеїстичне письменство» (Кононенко Т.П., Ільїна Г.В.) [17].

В цьому підрозділі було викладено коротку історію видання «Вісника...» (зі вказівкою його серій, редакторів, номерів та томів, які викладено на сайті

видання за вкладкою «Архіви») та коротко проаналізовано зміст вищезазначених томів (зазначено загальну кількість наукових матеріалів (і статей, і публікацій), рубрик, а також окремо вказано на назви наукових матеріалів присвячених британським новочасним емпірицистам).

За результатами цього аналізу маємо:

- Опрацьовано матеріали за період від 1958 року до 2021 року (за цей час видання 8 разів змінювало назву та 8 разів змінювало відповідального редактора);
- Загальна кількість проаналізованих томів – 110 (найбільше томів за рік було надруковано у 2002 році – 10);
- Загальна кількість проаналізованих наукових матеріалів – 2249 (найбільше наукових матеріалів за рік надруковано у 2002 році – 268);
- Загальна кількість проаналізованих статей – 1738 (найбільше статей за рік було надруковано у 2006 році – 133 статті), що складає 77.3% від загальної кількості наукових матеріалів;
- Загальна кількість проаналізованих публікацій – 511 (найбільше публікацій за рік надруковано у 2002 році – 149), що складає 22.7% від загальної кількості наукових матеріалів;
- Кількість знайдених наукових матеріалів, присвячених Новочасним британським емпірицистам – 25 (найбільше таких наукових матеріалів було надруковано у 2002 році – 6), що складає 1.1% від загальної кількості наукових матеріалів;
- Кількість знайдених наукових матеріалів, присвячених Девіду Г'юму – 9 (найбільше таких наукових матеріалів було надруковано у 2002 році – 3), що складає 0.4% від загальної кількості наукових матеріалів.

Зазначимо, що у дослідника, який вирішить перевірити наші результати (що, безумовно, вітається) може, попервах, виникнути питання. На 1 травня 2022 року на сайті архіву наявно 87 посилань на PDF файли з томами видання – як тоді нами було нараховано 110 томів? Тут справа в тім, що деякі томи виходили під однією обкладинкою.

При всьому цьому, однак, необхідно зазначити, що досліджуваний інтернет архів точно не є повним архівом видання. Свідченням на користь цього виступає позначення у томі 122, номері 3, 2016 року про те, що це, власне, 122 том. Якщо додати до тої кількості наявні в інтернет архіві ще 5 томів, які вийшли після 2016 року і до 1 травня 2022 року, то маємо загальну кількість у 127 томів. Тоді як у нас нараховано було загалом 110 томів. Саме відсутністю деяких томів в інтернет архіві нами і пояснюється така невідповідність (хоча, звичайно, не можна виключати і нашої власної неувважності за підрахунку).

Провівши загальний аналіз джерельної бази перейдемо до дослідження наукових матеріалів, присвячених, власне, спадку Девіда Г'юма.

Розділ 2. Аналіз наукових матеріалів, присвячених спадку Девіда Г'юма

Останнім кроком дослідження є більш детальний огляд наукових матеріалів досліджуваної бази даних, які присвячено аналізу творчого спадку Девіда Г'юма. Зокрема буде зазначено рік та том окремого видання «Вісника...», де наявний науковий матеріал, а також рубрику, під якою було надруковано науковий матеріал, його автора, назву, та коротко викладено зміст.

Ім'я Девіда Г'юма вперше фігурує у назві наукових матеріалів видання «Вісник...» у 2001 році, у 36 томі. Науковий матеріал розміщено в рубриці «Наукові повідомлення». Автором є, на момент друку наукового матеріалу – аспірант, Кириченко Михайло Сергійович. Назва публікації: «Перспективи дослідження людської природи у філософії Д. Юма». Зміст публікації: зазначається, що ключова для Девіда Г'юма проблематика людської є «майже недослідженою»; перераховуються конкретні потенційні завдання такого дослідження (серед інших такі «чи можливий розгляд філософії людської природи як специфічної науки; відношення абстрактного уявлення про враження до конкретного враження;...», тощо); зазначається актуальність Г'юмівських студій в сучасних аналітичних та постмодерних контекстах; завершається публікація заувагою про те, що у Г'юмівському спадку «залишається ще великий пласт як дослідницької, так і компаративістської роботи» [22].

Наступний науковий матеріал, присвячений Девіду Г'юму, з'являється у виданні «Вісник...» у 2002 році, у 40 томі. Статтю розміщено в рубриці

«Філософія». Автором є аспірант Кириченко Михайло Сергійович. Назва статті: «Історико-філософська ретроспектива проблеми людської природи в філософії Д. Юма». Зміст статті: аналізується один з ключових у спадку Девіда Г'юма концептів «наука про людську природу» (зокрема зазначається г'юмівське розуміння поняття «наука»; зазначається, чому саме «наука про людську природу», а не «філософія людської природи», тощо), а також дається критичний відгук на дослідження цього концепту в різних авторів (М.В. Сабініної, В.Ф. Голосова, Ю.П. Михайленка, І.С. Нарського, М.Д. Виноградова, В.І. Гусєва, Д. Реале та Д. Антисері, Б. Рассела, а також норвезьких дослідників – Гунара Скирбека та Нілеа Гільє) [19].

Чергове видання «Вісника...» того ж таки 2002 року, але вже у 42 томі мало два наукових матеріали, присвячені Девіду Г'юму. Обидві публікації розміщено у рубриці «Наукові повідомлення». Автором однієї з одних є аспірант Кириченко Михайло Сергійович. Назва публікації пана Кириченка: «Морально-гуманістичні параметри свободи людини у філософії Юма». Зміст публікації: наявний аналіз співвідношення категорій «свободи» та «необхідності» у спадку Д. Г'юма, а також стверджено влаштованість людини у згоді з принципами природи, і, відтак, про неспроможність протиприродного спрямування людської волі і діяльності [21].

Автором іншої публікації з того ж тому 42, 2002 року, є аспірант ДонНУ (Донецьк) Красюк Е.С. Назва публікації: «Историко-философские взгляды Давида Юма». Зміст публікації: досліджується питання «філософської історії» Девіда Г'юма, зокрема зазначається, що Девід Г'юм (акцентується увага на його приналежності епосі Просвітництва) вважав, що людська природа є «незмінною та завжди рівною самою собі», і, відтак, що історія демонструє вічні мотиви людської поведінки; наводиться г'юмівська позиція щодо важливості вивчення історії (бо воно «для Г'юма є найбільш цінним інструментом для вдосконалення

інтелектуальних та інших здібностей») та г'юмівська періодизації історії («... чотири епохи: великі цивілізації Сходу, давня Греція та Рим, християнське тисячоліття та Нове...») [25].

Науковий матеріал, де розглядається проблематика з творчого доробку Девіда Г'юма, також розміщено у виданні «Вісника...» 2004 року, у 66 томі. Публікація проходить під спеціальною рубрикою «Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Філософія та Історія філософії” (22-23 травня 2003 року, Київ)». Автором є викладач Кириченко Михайло Сергійович. Назва публікації: «Деякі аспекти теоретичного осягнення проблеми людської природи від античності до Д. Юма». Зміст публікації: зазначається, що «Ідея людської природи...має своїм логічним завершенням найбільш плідну та поглиблену розробку цієї проблеми...в філософських поглядах Д. Юма», а також надається еволюція розробки проблематики людської природи з відзнакою паралелей у поглядах на цю проблематику низки мислителів (Геракліта, Платона, Августина Аврелія, Томи Аквінського, Френсіса Бейкона, Баруха Спінози, Томаса Гоббса та Джона Локка) з поглядами Девіда Г'юма [18].

Видання «Вісника...» 2006 року, 80 том, містить два наукових матеріали, присвячені творчості Девіда Г'юма. Обидві статті розміщено під спеціальною рубрикою «Філософія Г. Шпета та сучасність». Автором однієї зі статей є кандидат філософських наук Прокопов Денис Євгенович. Стаття пана Прокопова носить назву: «Проблема причинності у Д. Юма і феномен “специфічної форми каузальності”». Зміст статті включає розкриття специфіки тлумачення Девідом Г'юмом явища причинності, зокрема, через аналіз відкинутих мислителем пояснень походження причинності (на кшталт «божественного медіатора»); через наведення спільності в певних поглядах емпірицистів (Френсіса Бейкона, Джона Локка та самого Девіда Г'юма); через, врешті-решт, розкриття взаємодії в тріаді «речі – враження – ідеї» [32].

Автором іншої статті з цього ж 80 тому, 2006 року, є кандидат філософських наук Кириченко Михайло Сергійович. Назва статті пана Кириченка: «Про одне з двох основних джерел роботи Г.Г. Шпета “Проблема причинності у Г’юма та Канта”». Зміст статті містить спробу розгляду розв’язання Г’юмом питання причинності; протиставлення г’юмівським уявленням про причинність уявлення Томаса Гоббса та Джона Локка; розгляд пов’язаних з явищем причинності питань свободи волі, необхідності, детермінізму, та висвітлення Г’юмового аналізу у праці Г.Шпета [23].

Черговим матеріалом присвяченим дослідженню творчого спадку Д. Г’юма є стаття, наявна у 108 томі «Вісника...» (що він за 2012 рік). Статтю розміщено в рубриці «Філософія». Автором статті є аспірант Половніков Віктор Геннадійович. Назва статті: «Пізнання та розуміння як основоположні елементи філософських систем Дж. Локка та Д. Юма». Змістовно, згідно з анотацією, у статті «...розглянуто механізми пізнавальної діяльності людини, запропоновані Дж. Локком та Д. Юмом. Наводиться розрізнення між такими істотними поняттями як пізнання та розуміння. Обґрунтовується доречність та актуальність такого розмежування, як унаочнення несамотійності людського розуму» [29].

В рамках опрацьованого цим дослідженням інтернет архів останній на цей час (1 травня 2022 року) науковий матеріал, присвячений творчому спадку Девіда Г’юма наявний у виданні «Вісника...» за 2021 рік, у томі 2, номері 5. Стаття проходить без рубрики. Авторами виступають доктор філософських наук, доцент Кононенко Тарас Петрович та доктор філософських наук, доцент Ільїна Галина Володимирівна. Назва статті: «Республіка краснописьменства. Коментар до перекладів українською мовою термінів з праці Девіда Г’юма. “Про есеїстичне письменство”». Змістовно, згідно анотації: «Стаття коментує особливості авторського застосування філософських термінів, необхідність у

чому з'ясувалася впродовж роботи над україномовним перекладом праці «Про есеїстичне письменство» – англomовного есею, опублікованого у 1742 р. у першому виданні «Есеїв моральних та політичних» Д. Г'юма і присвяченого темі спілкування» Мова зокрема йде про такі терміни як «Republic of Letters», «Empire of Conversation», «Belles Lettres» та інших [17].

Відтак, в цьому розділі нами було наведено короткий огляд наукових матеріалів видання «Вісник...», які присвячено дослідженню творчого спадку Девіда Г'юма: було зазначено рік видання, том, рубрику, під якою проходить науковий матеріал, автора, назву та коротко викладено зміст. Загальна кількість таких наукових матеріалів – 9 (найбільш ранній надруковано у 2001 році, найбільш пізній – у 2021 році). З цих 9 розглянутих наукових матеріалів:

3 – стосуються теми г'юмівського концепту «людської природи»;

2 – стосуються розгляду явища «причинності» у дослідженнях Девіда Г'юма;

1 – стосується ролі пізнання в філософській системі Девіда Г'юма;

1 – присвячено г'юмівським філософсько-історичним поглядам;

1 – присвячено питанню свободи людини в г'юмівській філософії;

1 – присвячено проблематиці перекладу термінів у г'юмівській есеїстиці.

Висновки

У ході дослідження була описана методологія дослідження джерельної бази – інтернет-архіву періодичного видання. Ця методологія передбачала зазначення серії, головного редактора, року, тому, номеру, загальної кількості наукових матеріалів, рубрик та цікавих саме даному дослідженню тем у кожному випуску видання.

За об'єкт застосування вищенаведеної методології було узятє видання «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія», архіви якого наявні на відповідній інтернет сторінці видання.

Результатами застосування вищезазначеної методології до вищезазначеного видання стало з'ясування наступної інформації:

- Опрацьовано матеріали за період від 1958 року до 2021 року (за цей час видання 8 разів змінювало назву та 8 разів змінювало відповідального редактора);
- Загальна кількість проаналізованих томів – 110 (найбільше томів за рік було надруковано у 2002 році – 10);
- Загальна кількість проаналізованих наукових матеріалів – 2249 (найбільше наукових матеріалів за рік надруковано у 2002 році – 268);
- Загальна кількість проаналізованих статей – 1738 (найбільше статей за рік було надруковано у 2006 році – 133 статті), що складає 77.3% від загальної кількості наукових матеріалів;

- Загальна кількість проаналізованих публікацій – 511 (найбільше публікацій за рік надруковано у 2002 році – 149), що складає 22.7% від загальної кількості наукових матеріалів;
- Кількість знайдених наукових матеріалів, присвячених Новочасним британським емпірицистам – 25 (найбільше таких наукових матеріалів було надруковано у 2002 році – 6), що складає 1.1% від загальної кількості наукових матеріалів;
- Кількість знайдених наукових матеріалів, присвячених Девіду Г'юму – 9 (найбільше таких наукових матеріалів було надруковано у 2002 році – 3), що складає 0.4% від загальної кількості наукових матеріалів.

Останній крок дослідження передбачав тематико-змістовний аналіз наукових матеріалів, присвячених дослідженням спадку Девіда Г'юма. Було з'ясовано, що із загальної кількості у 9 наукових матеріалів:

- 3 – стосуються теми г'юмівського концепту «людської природи»;
- 2 – стосуються розгляду явища «причинності» у дослідженнях Девіда Г'юма;
- 1 – стосується ролі пізнання в філософській системі Девіда Г'юма;
- 1 – присвячено г'юмівським філософсько-історичним поглядам;
- 1 – присвячено питанню свободи людини в г'юмівській філософії;
- 1 – присвячено проблематиці перекладу термінів у г'юмівській есеїстиці.

Таким чином було виконано усі поставлені перед дослідженням задачі та досягнуто головну мету, а саме – проведення статистичного аналізу досліджень, присвячених творчому спадку Девіда Г'юма в межах інтернет архіву журналу

«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія».

Важливо також зазначити, що такого роду дослідження покликано, серед іншого, ще і звернути увагу інших дослідників до опрацювання вже наявних наукових досягнень попередніх поколінь. Систематизація вже здобутих знань, виявлення вже розроблених тем, на наше переконання, дозволить зробити перший (він же – емпірично-описовий) крок на шляху до якісної позитивної трансформації вітчизняної науки, дозволить їй зорієнтуватися у тому матеріалі, який існує десь «там», десь в архівах. Подальші кроки передбачатимуть тлумачення того, що є «там». Оце «там» наразі часто знаходиться за межами уваги дослідників, що, згідно беркліанського «*esse est percipi*», означає, що воно в дійсності не існує. Сумним наслідком ситуації такого стану справ є ризик постійних досліджень *ab ovo*. І, якщо такі дослідження все ж мають бути проведені, то, кому як не історикам філософії досліджувати архіви видань з філософії?

Відтак варіація похідних від цієї роботи можливих майбутніх досліджень є широко розгалуженою. Зокрема може йтися про вдосконалення запропонованої методології для опрацювання архіву; застосування зазначеної методології до архіву іншого видання; застосування зазначеної методології до зазначеного архіву, але з акцентом на іншій тематиці; застосування результатів цієї роботи для дослідження творчості Новочасних британських емпірицистів загалом та Девіда Г'юма зокрема, тощо.

Список використаних джерел

1. Абрамян О. В. Дж. Локк про соціальні та економічні основи громадянського суспільства / О. В. Абрамян // Вісник Київського університету. Філософія. Політологія. – 1995 – Том 23.
2. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія – 2017 – Том 1, № 1.
3. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Архіви [Електронний ресурс] / Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія – Режим доступу до ресурсу: <https://bulletinphilosophy-knu.kyiv.ua/index.php/journal/issue/archive>.
4. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Історія журналу [Електронний ресурс] / Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія – Режим доступу до ресурсу: <https://bulletinphilosophy-knu.kyiv.ua/index.php/journal/history>.
5. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 1995 – Том 23
6. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 1995 – Том 24.
7. Вісник Київського університету. Питання філософських наук – 1978 –Том 10.

8. Вісник Київського університету. Питання філософських наук – 1979 – Том 11.
9. Вісник Київського університету. Питання філософських наук – 1990 – Том 22.
10. Вісник Київського університету. Серія Історії та Філософії – 1958. – Том 1, № 1.
11. Вісник Київського університету. Серія Філософії – 1967. – Том 1.
12. Вісник Київського університету. Серія Філософії – 1970 – Том 3.
13. Вісник Київського університету. Серія Філософії – 1973 – Том 7.
14. Вісник Київського університету. Суспільно-політичні науки – 1991 – Том 1.
15. Вісник Київського університету. Філософія. Політологія. Соціологія. Психологія – 1993.
16. Загороднюк В. В. Біля витоків контрверзи раціоналізм-емпіризм: Р. Декарт vs Дж. Локк / В. В. Загороднюк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2016 – Том 121, № 2.
17. Ільїна Г. В., Кононенко Т. П. Республіка краснописьменства. Коментар до перекладів українською мовою термінів з праці Девіда Г'юма: «Про есеїстичне письменство» / Г. В. Ільїна, Т. П. Кононенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія – 2021 – Том 5, № 2.
18. Кириченко М. С. Деякі аспекти теоретичного осягнення проблеми людської природи від античності до Д. Юма / Михайло Сергійович Кириченко. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2004. – Том 66. – С. 45.

- 19.Кириченко М. С. Історико-філософська ретроспектива проблеми людської природи в філософії Д. Юма / Михайло Сергійович Кириченко. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2002. – Том 40. – С. 168–172.
20. Кириченко М. С. Межі свободи наукового пізнання в філософії Ф. Бекона / М. С. Кириченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2011 – Том 105.
- 21.Кириченко М. С. Морально-гуманістичні параметри свободи людини у філософії Юма / Михайло Сергійович Кириченко. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2002. – Том 42. – С. 69.
- 22.Кириченко М. С. Перспективи дослідження людської природи у філософії Д. Юма / Михайло Сергійович Кириченко. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2001. – Том 36 – С. 56.
23. Кириченко М. С. Про одне з двох основних джерел роботи Г.Г. Шпета “Проблема причинності у Г’юма та Канта” / Михайло Сергійович Кириченко. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2006. – Том 80. – С. 42–46.
24. Корсунський С. А. Проблема раціональності та ірраціональності у соціально філософських концепціях Т. Гоббса та Ж.-Ж. Руссо / С. А. Корсунський // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2003 – Том 57.
25. Красюк Е. С. Историко-философские взгляды Давида Юма / Е. С. Красюк. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2002. – Том 42. – С. 78.

26. Петров Є. П. Досвід сприйняття в гносеологічних вченнях Дж. Локка і Дж. Берклі / Є. П. Петров // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2011 – Том 105.
27. Петров Є. П. Концепт Досвіду у філософії Дж. Локка / Є. П. Петров // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2016 – Том 121, № 2.
28. Половніков В. Г. Дифференціація сприйняття і умови можливості отримання істинного знання в філософії Дж. Берклі / В. Г. Половніков // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2012 – Том 106.
29. Половніков В. Г. Пізнання та розуміння як основоположні елементи філософських систем Дж. Локка та Д. Юма / В. Г. Половніков. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2012. – Том 108. – С. 44–48.
30. Прокопов Д. Є. Аналіз причин виникнення хиби в розумі та науці у «Трактаті про принципи людського знання» Дж. Берклі / Д. Є. Прокопов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2006 – Том 77.
31. Прокопов Д. Є. «Локк – Лейбниц» конституювання можливих світів філософського діалогу / Д. Є. Прокопов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2002 – Том 43.
32. Прокопов Д. Є. Проблема причинності у Д. Юма і феномен “специфічної форми каузальності” / Д. Є. Прокопов. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2006. – Том 80. – С. 38–42.

33. Савченко А. І., Трубенко А. І. Традиції і новаторство у вченні Ф. Бекона про досвід / А. І. Савченко, А. І. Трубенко. // Вісник Київського університету. Питання філософських наук. – 1988 – Том 20.
34. Семенов В. Г. Сенсуалістична «теорія зору» Дж. Берклі / В. Г. Семенов // Вісник Київського університету. Філософія. Політологія. – 1995 – Том 23.
35. Семенов І. С. Критика індуктивістського трактування загальних висновків у логіці Бекона-Мілля / І. С. Семенов. // Вісник Київського університету. Питання філософських наук. – 1979 – Том 11.
36. Трубенко А. І. Єдність традиційного і новаторського як нове розуміння історизму в творчості Френсіса Бейкона / А. І. Трубенко. // Вісник Київського університету. Філософія. Політологія. Психологія. – 1994.
37. Філософський факультет КНУ ім. Т.Г. Шевченка. Наукові видання [Електронний ресурс] / Філософський факультет КНУ ім. Т.Г. Шевченка – Режим доступу до ресурсу: <http://www.philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/vidannya/6/all/6>.
38. Якоб М. М. Витоки ідеї соціально-правової держави у філософії Дж. Локка / М. М. Якоб // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2001 – Том 36.
39. Якоб М. М. Демократичні ідеї у творчості Т. Гоббса та їх значення для трансформаційного суспільства (методологічний аспект) / М. М. Якоб // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2002 – Том 44.
40. Якоб М. М. Параметри ідеї соціально правової держави: версія Гоббса й Локка / М. М. Якоб // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія – 2002 – Том 43.

Додаток 1

Таблиця

З короткою характеристикою даних сторінки «Архіви»

Сайту «Вісник Київського національного університету Тараса Шевченка. Філософія»

Серія	Головний редактор	Рік	Том	Номер	Кількість наукових матеріалів	Рубрики (кількість наукових матеріалів)
«Вісник Київського університету. Серія Історії та Філософії»	доц. О.А. Бородін	1958	1	1	14	«історія» (10 статей), «філософія» (3 статті) та «критика і бібліографія» (1 стаття)
		1959	1	2	9	-
			2	2	12	-
	проф. О.А. Бородін	1960	1	3	9	«філософія» (5 статей) та «історія» (4 статті)
		1961	2	3	10	-
«Вісник Київського університету. Серія філософії»	проф. В.І. Шинкарук	1967	1	-	12	-
		1968	2	-	13	-
	проф. В.К. Танчер	1970	3	-	15	-
			4	-	20	без рубрики (15 статей) та «Наукове життя філософського факультету (огляди наукових конференцій)» (5 статей)

		1971	5	-	15	-
		1972	6	-	14	-
	проф. П.С. Дишлевий	1973	7	-	15	-
		1976	8	-	13	-
		1977	9	-	16	-
«Вісник Київського університету. Філософія»						
«Вісник Київського університету. Питання філософських наук»	проф. О.Я. Лисенко	1978	10	-	14	-
	д-р філос. наук, проф. І.Ф. Надольний	1979	11	-	16	-
		1980	12	-	17	-
		1981	13	-	18	-
		1982	14	-	19	-
		1983	15	-	15	-
		1984	16	-	19	-
		1985	17	-	23	-
		1986	18	-	21	-
		1987	19	-	20	-
		1988	20	-	18	-
		1989	21	-	19	-
		1990	22	-	16	-
			1	-	19	без рубрики (1 стаття), «філософія» (3 статті), «економіка» (3 статті), «право» (5 статей) та «міжнародні відносини і
«Вісник						

Київського університету. Суспільно-політичні науки»	д-р філос. наук, проф., М.Ф. Тарасенко	1991				міжнародне право» (7 статей)
			2	-	20	«філософія» (5 статей), «економіка» (2 статті), «право» (10 статей), «міжнародне право» (2 статті) та «міжнародні політичні відносини» (1 стаття)
			3	-	20	«філософія» (5 статей), «економіка» (1 стаття) та «право» (14 статей)
«Вісник Київського університету. Філософія. Політологія. Соціологія. Психологія»		1993	-	-	22	-
		1994	-	-	21	-
		1995	23	-	22	
			24	-	22	
		1996	25	-	27	
		1999	30	-	45	«філософія» (16 статей), «політологія» (4 статті) та «наукові повідомлення» (25 публікацій)

«Вісник Київського	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	2001	34	-	15	«філософія» (11 статей) та «політологія» (4 статті)
			35	-	17	«філософія» (12 статей), та «політологія» (5 статей)
			36	-	56	«філософія» (4 статті), «політологія» (4 статті) та «наукові повідомлення» (48 публікацій)
			37	-	65	«філософія» (2 статті), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (60 публікацій)
		2002	38	-	17	«філософія» (14 статей) та «політологія» (3 статті)
			39	-	17	«філософія» (11 статей) та «політологія» (6 статей)
			40	-	18	«філософія» (16 статей) та «політологія» (2 статті)
			41	-	12	«філософія» (8 статей) та «політологія» (4 статті)

національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»			42	-	46	«філософія» (7 статей), «політологія» (2 статті) та «наукові повідомлення» (37 публікацій)
			43	-	43	«філософія» (6 статей), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (34 публікації)
			44	-	36	«філософія» (4 статті), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (29 публікацій)
			45	-	53	«філософія» (1 стаття), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (49 публікацій)
			46	-	12	«філософія» (4 статті) та «політологія» (8 статей)
			47	-	14	«філософія» (1 стаття) та «Матеріали наукової конференції, присвяченої праці Ю. Бачинського “Україна

						Irredenta”» (13 статей)
		2003	56	-	57	«філософія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (54 публікації)
			57	-	35	«філософія» (3 статті), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (29 публікацій)
			59	-	15	«філософія» (10 статей) та «політологія» (5 статей)
			60	-	16	«філософія» (12 статей) та «політологія» (4 статті)
			61	-	16	«філософія» (8 статей) та «політологія» (8 статей)
		2004	66	-	73	«філософія» (1 стаття), «політологія» (1 стаття) та «Матеріали міжнародної науково- практичної конференції “Філософія та історія філософії” (22-23 травня 2003 року, Київ)» (71 публікація)
			67	-	59	«Матеріали міжнародної

						науково-практичної конференції “Філософія та історія філософії” (22-23 травня 2003 року, Київ)» (56 публікацій), «філософія» (2 статті) та «політологія» (1 стаття)
			68	-	17	«філософія» (12 статей) та «політологія» (5 статей)
			69	-	13	«філософія» (11 статей) та «політологія» (2 статі)
		2005	70	-	14	«філософія» (12 статей) та «політологія» (2 статті)
			71	-	14	«філософія» (9 статей) та «політологія» (5 статей)
			72	-	13	«філософія» (11 статей) та «політологія» (2 статті)
			73	-	24	«В.П. Петров (Домонтович, Бер) – видатний мислитель, письменник, учений» (18 статей), «філософія» (3 статті) та «політологія» (3 статті)

			74	-	18	«В.П. Петров (Домонтович, Бер) – видатний мислитель, письменник, учений» (5 статей), «філософія» (9 статей) та «політологія» (4 статті)
			75	-	14	«філософія» (11 статей) та «політологія» (4 статті)
		2006	76	-	18	«філософія» (10 статей) та «політологія» (8 статей)
	77		-	17	«філософія» (11 статей) та «політологія» (6 статей)	
	78		-	17	«філософія» (11 статей) та «політологія» (6 статей)	
	79		-	16	«філософія» (9 статей) та «політологія» (7 статей)	
	д-р філос.		80	-	17	«Філософія Г. Шпета та сучасність» (17 статей)
		81	-	17	«філософія» (10 статей), «політологія» (4 статті), «наукові повідомлення» (2 публікації) та	

	наук, проф., чл.-кор. НАН України А.Є. Конверський					«запрошуємо до дискусії» (1 публікація)
			82	-	18	«філософія» (14 статей) та «політологія» (4 статті)
			83	-	16	«філософія» (12 статей) та «політологія» (4 статті)
		2007	87	-	20	«філософія» (13 статей) та «політологія» (7 статей)
			88	-	18	«філософія» (12 статей) та «політологія» (6 статей)
		2008	89	-	19	«філософія» (11 статей) та «політологія» (8 статей)
			90	-	19	«філософія» (12 статей) та «політологія» (7 статей)
		2009	91	-	20	«філософія» (11 статей) та «політологія» (9 статей)
			92	-	19	«філософія» (16 статей) та «політологія» (3 статті)
			93	-	22	«філософія» (13 статей)

						та «політологія» (9 статей)
		2010	97	-	14	«філософія» (9 статей) та «політологія» (5 статей)
			98	-	17	«філософія» (12 статей) та «політологія» (5 статей)
			99	-	16	«філософія» (10 статей) та «політологія» (6 статей)
			100	-	16	«філософія» (12 статей) та «політологія» (4 статті)
		2011	101	-	14	«історія філософії» (2 статті), «онтологія, епістемологія, логіка» (4 статті), «культурологія та філософська антропологія» (3 статті) та «політичні науки» (5 статей)
			102	-	15	«історія філософії» (4 статті), «соціальна філософія» (3 статті), «політичні науки» (5 статей) та «філософія релігії та

						релігієзнавство» (3 статті)
			103	-	14	«історія філософії» (2 статті), «онтологія, епістемологія, логіка» (2 статті), «соціальна філософія і філософія історії» (2 статті), «політичні науки» (5 статей) та «філософія релігії та релігієзнавство» (3 статті)
			104	-	12	«історія філософії» (2 статті), «онтологія, епістемологія, логіка» (2 статті), «соціальна філософія» (2 статті), «етика, естетика» (1 стаття) та «політичні науки» (5 статей)
			105	-	36	-
		2012	106	-	28	«філософія» (19 статей) та «політологія» (9 статей)
			107	-	19	«філософія» (12 статей) та «політологія» (7

	д-р філос. наук, проф., акад. НАН України А.Є. Конверський					статей)
			108	-	20	«філософія» (14 статей) та «політологія» (6 статей)
			109	-	21	«філософія» (13 статей) та «політологія» (8 статей)
			110	-	22	«філософія» (7 статей), «політологія» (5 статей) та «наукові повідомлення» (10 публікацій)
		2013	111	1	11	«філософія» (7 статей) та «політологія» (4 статті)
			112	2	11	«філософія» (8 статей) та «політологія» (3 статті)
			113	3	26	«До 150-річчя від дня народження В.І. Вернадського» (7 статей), «філософія» (14 статей) та «політологія» (5 статей)
			114	4	25	«філософія» (19 статей) та «політологія» (6 статей)
		2014	115	1	23	«філософія» (15 статей), «політологія» (7 статей)

						та «наукові повідомлення» (1 публікація)
			116	2	14	«філософія» (9 статей), «політологія» (4 статті) та «культурологія» (1 стаття)
			117	3	11	(«філософія» (7 статей), «політологія» (3 статті) та «наукові повідомлення» (1 публікація)
			118	4	10	«філософія» (9 статей) та «політологія» (1 стаття)
		2015	119	1	32	«філософія» (23 статті) та «політологія» (9 статей)
		2016	120	1	16	«філософія» (13 статей) та «політологія» (3 статті)
			121	2	15	«філософія» (11 статей) та «політологія» (4 статті)
			122	3	11	«філософія» (10 статей) та «політологія» (1 стаття)
		2017	1	1	9	«наукові статті» (8
	«Вісник					

Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія»						статей) та «освіта і наука» (1 публікація)
			2	2	7	«наукові статті» (5 статей) та «наукові повідомлення» (2 публікації)
		2018	3	3	12	«наукові статті» (9 статей), «наукові повідомлення» (2 публікації) та «рецензії» (1 стаття)
		2021	4	4	12	«філософія» (5 статей) та «філософсько-політичні дослідження» (7 статей)
		2021	2	5	8	-

Додаток 2

Таблиця з короткою характеристикою номерів архіву видання
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка»

З науковими матеріалами, присвяченими Новочасним британським емпірицистам (Френсіс Бейкон, Томас Гоббс, Джон Локк, Джордж Барклі та Девід Г'юм)

Назва журналу	Рік видання	Том/випуск	Головний (відповідальний) редактор	Рубрика	Назва статті (автор/-и)
«Вісник Київського університету. Питання філософських наук»	1979	11	д-р філос. наук І.Ф. Надольний	-	«Критика індуктивістського трактування загальних висновків у логіці Бекона-Мілля » (І.С. Семенов)
«Вісник Київського університету. Питання філософських наук»	1988	20	д-р філос. наук, проф. І.Ф. Надольний	-	«Традиції і новаторство у вченні Ф. Бекона про досвід» (А.І. Савченко, А.І. Трубенко)
«Вісник Київського університету. Філософія. Політологія. Соціологія. Психологія»	1994	-	д-р філос. наук, проф. М.Ф. Тарасенко	-	«Єдність традиційного і новаторського як нове розуміння історизму в творчості Френсіса Бекона » (А.І. Трубенко)
«Вісник Київського університету. Філософія. Політологія»	1995	23	д-р філос. наук, проф. М.Ф. Тарасенко	-	« Дж. Локк про соціальні та економічні основи громадянського суспільства» (О.В. Абрамян)

«Вісник Київського університету. Філософія. Політологія»	1995	23	д-р філос. наук, проф. М.Ф. Тарасенко	-	«Сенсуалістична “теорія зору” Дж. Берклі» (В.Г. Семенов)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2001	36	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Наукові повідомлення	«Перспективи дослідження людської природи у філософії Д. Юма» (М.С. Кириченко)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2001	36	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Наукові повідомлення	«Витоки ідеї соціально-правової держави у філософії Дж. Локка» (М.М. Якоб)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2002	40	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Філософія	«Історико-філософська ретроспектива проблеми людської природи в філософії Д. Юма» (М.С. Кириченко)

Філософія. Політологія»					
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2002	42	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Наукові повідомлення	«Морально-гуманістичні параметри свободи людини у філософії Юма» (М.С. Кириченко)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2002	42	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Наукові повідомлення	«Историко-философские взгляды Давида Юма» (Е.С. Красюк)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2002	43	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Наукові повідомлення	«“Локк – Лейбниц” конститування можливих світів філософського діалогу» (Д.Є. Прокопов)
«Вісник	2002	43	д-р філос. наук,	Наукові	«Параметри ідеї соціально-

Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»			проф. А.Є. Конверський	повідомлення	правової держави: версія Гоббса й Локка» (М.М. Якоб)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2002	44	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Філософія	«Демократичні ідеї у творчості Т. Гоббса та їх значення для трансформаційного суспільства (методологічний аспект)» (М.М. Якоб)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2003	57	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Наукові повідомлення	«Проблема раціональності та ірраціональності у соціально філософських концепціях Т. Гоббса та Ж.-Ж. Руссо» (С.А. Корсунський)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2004	66	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Матеріали міжнародної науково-практичної	«Деякі аспекти теоретичного осягнення проблеми людської природи від античності до Д. Юма» (М.С. Кириченко)

імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»				конференції «Філософія та Історія філософії» (22-23 травня 2003 року, Київ)	
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2006	77	д-р філос. наук, проф. А.Є. Конверський	Філософія	«Аналіз причин виникнення хиби в розумі та науці у “Трактаті про принципи людського знання” Дж. Берклі» (Д.Є. Прокопов)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2006	80	д-р філос. наук, проф., чл.-кор. НАН України А.Є. Конверський	Філософія Г. Шпета та сучасність	«Проблема причинності у Д. Юма і феномен “специфічної форми каузальності”» (Д.Є. Прокопов)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2006	80	д-р філос. наук, проф., чл.-кор. НАН України А.Є. Конверський	Філософія Г. Шпета та сучасність	«Про одне з двох основних джерел роботи Г.Г. Шпета “Проблема причинності у Г’юма та Канта”» (М.С. Кириченко)

Філософія. Політологія»					
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2011	105	д-р філос. наук, проф., чл.-кор. НАН України А.Є. Конверський	-	«Межі свободи наукового пізнання в філософії Ф. Бекона » (М.С. Кириченко)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2011	105	д-р філос. наук, проф., чл.-кор. НАН України А.Є. Конверський	-	«Досвід сприйняття в гносеологічних вченнях Дж. Локка і Дж. Берклі » (Є. П. Петров)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2012	106	д-р філос. наук, проф., чл.-кор. НАН України А.Є. Конверський	Філософія	«Дифференціація сприйняття і умови можливості отримання істинного знання в філософії Дж. Берклі » (В.Г. Половніков)

«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2012	108	д-р філос. наук, проф., акад. НАН України А.Є. Конверський	Філософія	«Пізнання та розуміння як основоположні елементи філософських систем Дж. Локка та Д. Юма» (В.Г. Половніков)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2016	121 (№ 2)	д-р філос. наук, проф., акад. НАН України А.Є. Конверський	Філософія	«Біля витоків контрверзи раціоналізм-емпіризм: Р. Декарт vs Дж. Локк» (В.В. Загороднюк)
«Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія»	2016	121 (№ 2)	д-р філос. наук, проф., акад. НАН України А.Є. Конверський	Філософія	«Концепт досвіду у філософії Дж. Локка» (Є. П. Петров)
«Вісник Київського національного	2021	5 (№ 2)	д-р філос. наук, проф., акад. НАН України	-	“Республіка краснописьменства. Коментар до перекладів українською

університету імені Тараса Шевченка. Філософія»			А.Є. Конверський		мовою термінів з праці Девіда Г'юма. «Про есеїстичне письменство»» (Т.П. Кононенко, Г.В. Ільїна)
---	--	--	---------------------	--	---

Додаток 3

Графік порічного представництва наукових матеріалів видання «Вісник...», присвячених британським новочасним емпірицистам

Додаток 4

Графік, присвячений порічному представництву наукових матеріалів про спадок Девіда Г'юма у виданнях «Вісника...»

